

इन्धनको मूल्य घट्यो

भाषा(प्रस)। नेपाल आयल निगमले इन्धनको मूल्य घटाएको छ। इन्डिन आयल कारोरसन (आईओसी) ले बिहीबार पठाएको नयाँ मूल्य भने प्रतिसिलिन्डर २१

पर्नेछ। नयाँ मूल्य बिहीबार मूल्य सूचीअनुसार खाना मध्यरात्रिदेखि लागू हुनेछ। पकाउने एलपी यासको रैपेंयाँ १४ पैसा बढेको छ। तर निगमले यासको खुदा बिक्री मूल्य यथावत राखेको छ। हाल यास प्रतिसिलिन्डर १८ सय ९५ रैपेंयाँ छ। यो मूल्यमा बिक्री गर्दा निगमलाई प्रतिसिलिन्डर ३ सय रैपेंयाँ नोकसानी रहेको प्रवक्ता मनोज ठाकुले जारी विज्ञितमा उल्लेख छ। लामो समय घाटामा रहेको आयल निगम मंगलबारदेखि ऋणमुक्त भएको छ।

कनकाईमा महिला हिंसासम्बन्धी कानूनी प्रशिक्षण

कनकाई(प्रस)। लैंगिक हिंसाविरुद्धको १६ दिने अधिकानन्तर्गत भाषाको कनकाई नागरपालिकामा महिला हिंसासम्बन्धी दुर्दिने कानूनी प्रशिक्षण सम्पन्न भएको छ। महिला हिंसाविरुद्ध कानूनी शिक्षा दिने उद्देश्यसे नगरपालिकाको सभाहालमा दुई दिवसीय कार्यक्रम आयोजना गरिएको थियो। कार्यक्रममा लैंगिक हिंसासम्बन्धी कानूनी शिक्षा प्रदान गरिएको महिला तथा बालबालिका शाखाकी प्रमुख टीका खतिवडाले जानकारी दिन।

कार्यक्रममा कनकाई-१ का १६ वटा महिला सम्हूँ र १६ वटा टोल विकास समितिका अध्यक्ष एवम् प्रतिनिधिहरूसे सहभागिता रहेको थियो। पहिलो दिन इलाका प्रहरी कार्यालय विरामोडा प्रमुख डीएसपी सुरज कार्की र दोस्रो दिन अधिकारा तारा बाराकोटीले प्रशिक्षण दिएका थिए।

भाषा लिंगमा कमलका खेलाडीले गरे रेफीमाथि कुटपिट

भद्रपुर(प्रस)। भाषाको भद्रपुरमा जारी प्रथम अन्तर्राष्ट्रिका जिल्लास्तरीय लिंग तथा नकाउउट फुटबल प्रतियोगितामा कमल गाउँउलिकाका खेलाडीहरूले ऐफीलाई कुटपिट गरेका छन्। खेलको अन्तिम पाँच मिनेटअधिक तथा नकाउउट फुटबल प्रतियोगितामा कमल गाउँउलिकाका खेलाडीहरूले रेफीलाई कुटपिट गरेका छन्।

खेलको अन्तिम पाँच मिनेटअधिक तथा नकाउउट फुटबल प्रतियोगितामा कमल गाउँउलिकाका खेलाडीहरूले रेफीलाई कुटपिट गरेका छन्।

यसअघि खेलको २८ औं मिनेटमा अर्जुनधाराका निखिल तामाङले गोल गरेका थिए। तर, ३८ औं मिनेटमा कमलका नवबाहुदुर मारले गोल फर्काएका थिए।

अर्जुनधाराले अन्तिम खेल अंकवीनीहरूको दमकसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ भने एक खेल खेल बाँकी रहेको कमलाई प्रतियोगिताको निलम्बन गरिएको छ। खेल नखेल्ने भन्नै पैदान छोडेपछि अर्जुनधारालाई विजयी धोषणा गरिएको थियो। अयोजक र अर्जुनधारालाई तामाङले गोल गरेका थिए।

त्यसअघि खेलको २८ औं मिनेटमा अर्जुनधाराका निखिल तामाङले गोल गरेका थिए। तर, ३८ औं मिनेटमा कमलका नवबाहुदुर मारले गोल फर्काएका थिए।

पोलिसी पेपर हरायो

मेचीनगर निवासी नवराज धिमिरेको नाममा रहेको रिलायबल नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्सको २०१००००००१४९ नम्बरको पोलिसी पेपर मेचीनगरबाट चन्द्रगढी जाने कममा २०८०/०७/५ गते हराएको हुन्हा भेदतुरुने महानुभावहरूले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको नम्बरमा सम्पर्क गरिएको हो।

सम्पर्क : नवराज धिमिरे
ठेगाना : मेचीनगर -८, भाषा, गो: ८८७५०८२६३३

ऋण/कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने बारे ३५ दिने सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०८०/०८/१५

तपसिलमा उल्लेखित ऋणीहरूसे यस बैंकबाट विभिन्न ऋण/कर्जा शिर्षक अन्तर्गत उपभोग गर्ने आएको ऋण/कर्जा बापत बैंकलाई समय समयमा तिर्नु बुझाउन्हरूमै सौंवा, व्याज तथा अन्य देवस्तुरु नुझाउ बैंकसंग गर्नको ऋण/कर्जा सम्बन्धी शतहल्को उल्लंघन गरेको र पटक/पटक मोरिक तथा लिंगित तरताको गदासमेत बैंकसंग गर्नु बुझाउन्हरूमै सम्पूर्ण सौंवा, व्याज र अन्य देवस्तुरु नुझाउ गर्नु गराएको छ। यो सुचना प्रकाशित मितिले ३५ (पैसिट) दिनभित्र यस बैंक/सम्बन्धित सञ्चालक लगायत ऋण/कर्जा संग सम्बन्धित सबैलाई ऋण/कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्नु/गराएको छ। अन्यथा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा प्रवलत कामुको ऋण कर्ताको बुझाउन्हरू पर्ने सम्पूर्ण सौंवा, व्याज र कर्जा फर्म/कम्पनीका प्रोग्राम/साफेदार/संचालक लगायत ऋण/कर्जा संबन्धी विक्री गरिएको बैंकलाई सूचना केन्द्र लिंगितको काली सूचना नाम सम्बोध गर्ने लेखि पढाई बैंकको सुरक्षण स्वरूप बैंकलाई दिएको चल/अचल सम्पर्क जेते जस्तो अवस्थामा छ सोनी अवस्थामा लिलाम विक्री हुन नसकी बैंकलाई लिलाम विक्री गरिएको बैंकलाई सूचना लेना रकम असुल उपर गर्ने तर्फ आवश्यक राकरबाट बैंकलाई अवस्थामा असुल उपर नभएमा असुल उपर हुन नसकेको रकमको हदसम्म कानुन बमोजिम ऋणी र व्यक्तिगत जामानतकर्ताहरूको बाट असुली गर्ने तर्फ कानुनी प्रकृया अगाडी बढाइने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ।

तपसिल:

क्र. सं.	ऋणी र व्यक्तिगतजमानतकर्ताको नाम थर तथा तिनिहरूसे विवरण	कर्जाको प्रकार	वित्ती सुरक्षणको विवरण
शाखा कार्यालय: इलाम			
१	ऋणी/धितो जमानीकर्ता: नर बहादुर खुलालको नाती नारायण बहादुर खुलालको छोरा नारायणको बमोजिम इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ४, स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ९, बस्ते मिति २०५४/०३/२७ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय इलामबाट जारी गरिएको ना. प्र. नं. १७८ भएको वर्ष ४८ को टुक बहादुर खुलाल। व्यक्तिगत जमानीकर्ता: नाम : हेम खुलाल बाबु : गोप विश्वास परित : टुक बहादुर खुलाल ना.प्र.नं. : ०३०४१३/१७८(इलाम) ठेगाना : इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ०४ स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ०९ बस्ते।	व्यक्तिगत आवधिक कर्जा	टुक बहादुर खुलालको नाममा मालपोत कार्यालय इलाममा दर्ता कायम रहेको इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ४ स्थित कि. न. ४०२ को क्षेत्रफल ६-७-०-० (रो.आ.पै.दा.) जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिंगलिंगापात समेत।
२	ऋणी/धितो जमानीकर्ता: सुरु कागतेको नाती मन बहादुर कागतेको छोरा नारायणको बमोजिम इलाम जिल्ला, सोयाङ्ग गा.वि.स. वडा नं. ९, स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला, माई जोगमाई गाउँउपालिका वडा नं. ५ बस्ते मिति २०५६/०१/०८ मा जिल्ला प्रशासन कार्यालय इलामबाट जारी गरिएको ना.प्र. नं. १३२३ भएको वर्ष ५१ को दालाक्षा कागते। व्यक्तिगत जमानीकर्ता: नाम : विजया कुमारी तामाङ बाबु : नीर बहादुर तामाङ परित : दालाक्षा कागते ना.प्र.नं. : २७४८ (इलाम) ठेगाना : इलाम जिल्ला, नयाबजार गाउँ पञ्चायत चडा नं. ९, स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला, इलाम नगरपालिका वडा नं. ०९ बस्ते।	व्यक्तिगत आवधिक कर्जा	दालाक्षा कागतेको नाममा मालपोत कार्यालय इलाममा दर्ता कायम रहेको इलाम जिल्ला, सोयाङ्ग गा.वि.स. वडा नं. ९ स्थित कि. न. ११४, ११८, ११९ र १२० को क्षेत्रफल क्रमशः २-७-२-२, १-५-१-३, ९-०-०-० र ६-१४-२-० (रो.आ.पै.दा.) जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको सम्पूर्ण लिंगलिंगापात समेत।
३	शाखा कार्यालय: सुरुङ्गा ऋणी/धितो जमानीकर्ता: प्राइभेट फर्म रीजिस्ट्रेशन ऐन २०१४ बमोजिम नेपाल सरकार बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, बाणिज्य विभाग, घेरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, भद्रपुर भाषामा मिति २०७२/०८/१६ मा प्रा.फ.र.न. ३२५/८२० अन्तर्गत दर्ता भएको रीजिस्टर्ड ठेगाना भाषा जिल्ला टायनडुब्बा गा.वि.स. वडा नं. ०३, स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला रीजिस्टर्ड एलाई भरोसाका तर्फबाट ऐ. का अद्वितीयार प्राप्त प्रोग्राम रेस्ट्रेटर लिंगलिंग भियाको नाती नीसाद अली मिनाको छोरा नारायणको बमोजिम भाषा जिल्ला टायनडुब्बा गा.वि.स. वडा नं. ०३, स्थायी ठेगाना भै हाल इलाम जिल्ला भाषा जिल्ला भाषामार्ग नाम बनेको १०३०.१४ वर्ष ४५ को अद्वृत हक्कम मिया। व्यक्तिगत जमानीकर्ता: नाम : अहेदा विवी बाबु : महमद आरासाद परित : अद्वृत हक्कम मिया ना.प्र.न. : ०१०१०३८/३२९ (भाषा) ठेगाना : भाषा जिल		

सम्पादकीय

कृषि मजदूरको अभाव

यतिवेला भाष्या जिल्लाका विभिन्न गाउँमा किसानलाई धन काट्दै र थन्क्याउने चाटारो छ। अन्य काम गर्न त्यति फुर्सद छैन, तर धन काट्न भने सबैलाई भ्याइनभ्याइ छ। रोजगारका लागि युवाहर विदेशीएपछि भाषा जिल्लाका गाउँमा कृषि मजदूरको अभावमा किसान समस्यामा परेको छन्। मैशिन लगाउदैर धन काट्न लगाएपनि धनको मुठा बाँचेर र त्रेसरमा हाल्नका लागि मजदूर नै चाहिन्छ। धन पाकेर भैँझ्मा भर्न थालिसक्तिका खेताला नपाएर धन काट्न नसकिएको बिर्तामोड नगरपालिका-३ मुख्यहरले बताए जनशक्तिको अभाव र भएको जनशक्ति पनि धन काट्ने चाटारोमै भएको कारण समस्या आएको उनको भनाइ थियो उनी जस्तै हल्विवारी-२ का शुक्रलाल राजवंशीले धन काट्ने खेताला खोजन गाउँभर तथा छिमेकी गाउँमा पुगेपनि नपाएको गुनासो गरे। युवा सबै विदेशीएपछि गाउँधर सुनसान बन्न थालेको उनको भनाइ थियो।

'सबैलाई धन काट्ने चाटारो छ, गाउँमा भएका युवायुवती सबै विदेश गए, गाउँमा खेतालाको अभावै भयो', उनले भनो पहिले अर्मपर्म गरेर नै धन काट्न सकिन्थ्यो तर अहिले त्यो अवस्था छैन। उनी जस्तै बिर्तामोड ९ का बमबहादुर चौधरीको पीडा पनि उस्तै छ। गाउँमा युवायुवती भन्ना बुढाबुढी थेरे हुँदा समस्या भएको हो। 'धन उत्पादन पहिलेको तुलनामा घट्टको पनि छ अर्मपर्म गरौ भने आफैमा धन काट्ने चाटारो छ', चौधरीले भने, 'खेताला अभावमा समस्या परेको छ।'

अहिले गाउँमा एकजना खेतालाको पारिश्रमिक पाँच सय रुपैयाँदेखि ६०० रुपैयाँसम्म छ। पहिले छिमेकी गाविस तथा अर्मपर्म गरेर धन काट्दै आउने गरेता पनि अहिले युवायुवती विदेशीसँगै फैन समस्या भएको किसानको भनाइ थियो। बजारमा व्यापार, व्यवसाय गर्ने पनि खेतालाको अभावले पसैने बन्द गरेर धन काट्न जानु परेको बताउँछन्। बिर्तामोडमा व्यवसाय गर्दै आएका पुष्ट बन्नेत भन्नल्ह, 'पसलमा बस्ता त कमाई त हुन्न नि, तर के गर्नु धन काट्न भ्याइनभ्याइ छ।' खेताला नपाएर व्यापारलाई त्यति समय दिन नपाएको उनको गुनासो छ। स्वदेशमा रहेका युवा जनशक्ति शहस्रा जागिर खान्नल्ह, जसका कारण खेतीपातीमा समय दिन पाउँदैनन्। धरमा रहेका बुढापाकाले ज्यानमा तागत नहुँदा खेतको काम गर्न तस्कैने उनको भनाइ छ।

सरकारले देशमा स्वरोजगार कार्यक्रम ल्याए युवा विदेश जाने क्रम घट्टने र खेतालाको अभाव नहुँदै भ्रदपुर नगरपालिकाका रमेश लामिछाउले बताए। किसानले आफूले उड्जनी गरेको बालीको मूल्य आफै निर्धारण गर्न नपाउँदा ठिगिरहेको अवस्थामा खेताला नपाउँदा भनै चिनित बनेको उनको भनाइ छ।

• बिन्दु अधिकारी ढाकाल

सञ्चार भनेको के हो? मानिसका अनुभूति, विचार र जीवन भोगाइ आदिलाई अरु मानिससमक्ष अधिव्यक्त गर्नु सञ्चार हो। आदिम मानवको उदयसँगै विस्तार भएको सञ्चार होके सम्बन्धको जग हो। मूल्यमान्यता पनि हो। जस्तो कि दुआलाई माटोको भर, माटोलाई दुङ्गाको भर। सञ्चार प्रतिक्रियामा सूचना लिने दिने मात्र गरेदैन त्यस क्रममा सन्देशको साझेदारी भिरहेको हुँच। सञ्चार गर्दा प्रयोग हुने प्रतिविधि वा साधनलाई माध्यम भनिन्छ। त्यो माध्यम भनेको मिडिया हो। व्यक्ति व्यक्ति आयुने सामुन्ने बसेर गफाको गर्नु पनि सञ्चार हो। टाडा रहेका मानिस अथवा आफन्तजनसँग कुनै प्रतिविधिका माध्यमबाट कुकाको गर्नु वा भलाकुसारीमा जानु पनि सञ्चार हो। मानिसका आफ्ना अनुभूति, विचार अनि जीवन भोगाइ आदिलाई अरु मानिससमक्ष अधिव्यक्त गर्नु सञ्चार हो। आदिम मानवको उदयसँगै विस्तार भएको जगमा रहेर, मानव समाजको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक तथा राजनीतिलगायत्रका क्षेत्रमा विस्तारित हुँदा विच यसदुयायसँग एकाकार हुने अवसर जुटेको छ।

सञ्चार मानव जीवनको अनिवार्य प्रक्रिया हो। यसमा हाम्रो खुसी छ। अपेक्षा छ र यसैमा दुःख पनि। अँसु, हासोसँगै हाम्रो सफलता, असफलता सबै कुरा सञ्चारसँग जोडिएको हुँच। वास्तवमा भन्नुपर्दा सञ्चार त्यो माध्यम हो, जसलाई सही क्रियमिते पनि छ। अपेक्षा गर्न सकिएन वा जानिएन भने

जिन्दगीको बाटो सोचे जस्तो सहज नहुन पनि सबै। अतः प्रभावकारी सञ्चार हामी सबैको आवश्यकता हो।

२१ औं शास्त्रालाई छाप्रे जीवन विज्ञान,

प्रतिविधिको क्षेत्रमा उल्लेख्य सफलताको कारण

विश्व तै एउटा धर जस्तो भएको छ। अनि,

माछे? एउटै परिवरका सदस्य। मोबाइल

फोनमा 'इन्टरनेट कनेक्ट' हुँदू लेखेर वार्तालाप

गर्ने कि अनुहार देखादेख गरे? सूचनाको

सुनिन्दैन र धेरै ढिनो पनि उपयुक्त हुँदैन।

कर्को स्वर भगडा गरे जस्तो सुनिन्दै भने

मध्ये बोलीलाई लायक मार्गिन्दैन। भगडालु

बोलीचाली प्रायः कसैलाई मन पैदैन। व्यक्ति

यात्मक, खोपो बोली वा अरुको भावनामा

ठेस पुने गफ कदापि पनि राप्रो होइन।

कसैको आत्मसमानमा चोट पुने गरी

गिज्याउने, जिस्काउने, होच्याउने, उडाउने

शब्दको प्रयोग गर्नु हुँदैन। आफूभन्दा तुला

भलिक्नु पर्छ। बोल्दा शिर, हात, गोडा वा शरीरका अन्य अङ्गको चाल पनि हेरिन्छ। पुस्तक, पत्रिका, अखबार, रोडगो, टेलिभिजन र अनलाइन माध्यम सबै सञ्चार माध्यमका माध्यमहरू हुन्। आजको समय पढाइको अलवा भिडियो कलमार्फत गफ गर्ने, मेसेज लेखेदेखि गेमिड, प्रोग्राम्ड र शब्द कोषदेखि लाइब्रेरी मोबाइलमै हुँच। अर्को, 'वर्क फ्रम' घर्ले पनि निकै तुलो बजार लिएको छ। यसलाई प्रतिविधिको विकासको प्रतिफल मानिन्छ। हो, यहाँ उल्लेख गर्न योक्ता डाँटा नभए पनि नेपालमा धरका कोठाइभिज बसेर विदेशी कम्पनीमा काम गर्ने जनार्किं थेरे छन्। त्यो पनि विदेशी तलबमा लाग्नु भयो। अर्थात् यस कारण पनि मिडियाको प्रयोग गर्दा सुकृतित तरिकाले दुर्भाग्य हुनु पर्छ। मकै भट्टार्को आफ्नो भावनामा यसलाई अनुभाव भन्नाइ थाएको छ।

सञ्चार भनेको के हो? मानिसका अनुभूति, विचार र जीवन भोगाइ आदिलाई अरु मानिससमक्ष अधिव्यक्त गर्नु सञ्चार हो। आदिम मानवको उदयसँगै विस्तार भएको सञ्चार हो। अर्को अधिव्यक्ति गर्नु सञ्चार हो। आदिम जीवनको उदयसँगै विस्तार भएको जगमा रहेर, मानव समाजको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक तथा राजनीतिलगायत्रका क्षेत्रमा विस्तारित हुँदा लेखेर वार्तालाप

गर्ने कि अनुहार देखादेख गरे? सूचनाको

सुनिन्दैन र धेरै ढिनो पनि उपयुक्त हुँदैन।

कर्को स्वर भगडा गरे जस्तो सुनिन्दै भने

मध्ये बोलीलाई लायक मार्गिन्दैन। भगडालु

बोलीचाली प्रायः कसैलाई मन पैदैन। व्यक्ति

यात्मक, खोपो बोली वा अरुको भावनामा

ठेस पुने गफ कदापि पनि राप्रो होइन।

कसैको आत्मसमानमा चोट पुने गरी

गिज्याउने, जिस्काउने, होच्याउने, उडाउने

शब्दको प्रयोग गर्नु हुँदैन। आफूभन्दा तुला

भलिक्नु पर्छ। बोल्दा शिर, हात, गोडा वा शरीरका अन्य अङ्गको चाल पनि हेरिन्छ। पुस्तक, पत्रिका, अखबार, रोडगो, टेलिभिजन र अनलाइन माध्यम सबै सञ्चार माध्यमका माध्यमहरू हुन्। आजको समय पढाइको अलवा भिडियो कलमार्फत गफ गर्ने, मेसेज लेखेदेखि गेमिड, प्रोग्राम्ड र शब्द कोषदेखि लाइब्रेरी मोबाइलमै हुँच। अर्को, 'वर्क फ्रम' घर्ले पनि निकै तुलो बजार लिएको छ। यसलाई प्रतिविधिको विकासको प्रतिफल मानिन्छ। हो, यहाँ उल्लेख गर्न योक्ता डाँटा नभए पनि नेपालमा धरका कोठाइभिज बसेर विदेशी कम्पनीमा काम गर्ने जनार्किं थेरे छन्। त्यो पनि विदेशी तलबमा लाग्नु भयो। अर्थात् यस कारण पनि मिडियाको प्रयोग गर्दा सुकृतित तरिकाले दुर्भाग्य हुनु पर्छ। मकै भट्टार्को आफ्नो भावनामा यसलाई अनुभाव भन्नाइ थाएको छ।

सञ्चार भनेको के हो? मानिसका अनुभूति, विचार र जीवन भोगाइ आदिलाई अरु मानिससमक्ष अधिव्यक्त गर्नु सञ्चार हो। आदिम मानवको उदयसँगै विस्तार भएको सञ्चार हो। अर्को अधिव्यक्ति गर्नु सञ्चार हो। आदिम जीवनको उदयसँगै विस्तार भएको जगमा रहेर, मानव समाजको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक तथा राजनीतिलगायत्रका क्षेत्रमा विस्तारित हुँदा लेखेर वार्तालाप

गर्ने कि अनुहार देखादेख गरे? सूचनाको

सुनिन्दैन र धेरै ढिनो पनि उपयुक्त हुँदैन।

<p

